ei aita, kui vastasrind oma valmisolekut avaldab, vaja on ka tarvilisi eeldusi luua."

Need sõnad olid öeldud aprillikuus riigikaitsemaksu seaduse puhul. Selle soodsa võimaluse laskis K. Eenpalu mööda.

J. Uluotsa valitsus.

K. Eenpalu valitsus ei olnud läinud kokkuleppele oma vastasrinnaga ega pidanud tähtsaks oma seljataguse laiendamist raskel ajal. Ta oli arvanud võivat tulla raskustest läbi vaid ohjade pingumale tõmbamisega. Selle joone hädaohtlikkus hakkas end tunda andma sõja puhkemise järel, ja eriti siis, kui Eesti riigil tuli asetuda sootuks ootamatute probleemide ette, nagu seda oli abistamiskokkuleppe sõlmimine Nõuk. Liiduga ja sakslaste ümberasustamisaktsiooni läbiviimine. Kuna riigikogu ei olnud sel puhul koos, hakkas presidendile üle maa tulema kokku petitsioone rohkete allkirjadega, milles rõhutati üksmeelselt valitsuse muutmise ja valitsuse aluste laiendamise tarvidust.

4. oktoobril K. Eenpalu valitsus esitas lahkumispalve. President K. Päts tegi Riigivolikogu senisele esimehele prof. J. Uluotsale ülesandeks uue valitsuse kujundamise, kes selleks astus kontakti niihästi Riigivolikogu kui ka Riiginõukogu rühmitustega. Valitsuse aluste laiendamist pooldati üksmeelselt ja soovitavaks peeti koalitsiooni seinast seinani. Kuid see eesmärk põrkas ka raskustele. Arusaadavaks peeti, et K. Eenpalu poliitika järsult joonelt tuleb minna enam tasakaalustatumale, paenduvamale ja ühendavamale joonele, mis aga iseenesest ei saa teostuda ilma tarviliste eelduste loomiseta. J. Uluotsal sel-

Eesti kroonika 1939, lk. 40